

เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
ของสถาบันครอบครัว

เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ ๑๐
อนามย
การเจริญพันธุ์

มิติใหม่ ของการพัฒนาประชากร

จากการดำเนินงานโครงการวางแผนครอบครัวแห่งชาติ
ที่มุ่งลดอัตราการเพิ่มของประชากรเป็นเป้าหมายสำคัญ
จนได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา
สำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป นอกจากจะยังดำเนินการควบคุม
อัตราการเพิ่มของประชากรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมแล้ว ยังต้องมุ่งเน้น
การพัฒนาสุขภาพของประชากรอีกด้วย โดยการให้บริการ
อนามัยการเจริญพันธุ์อย่างมีประสิทธิภาพตั้งแต่แรกเกิด
จนถึงบั้นปลายชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางในแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8
ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

ความหมายของอนามัยการเจริญพันธุ์

**“ภาวะความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายและ
จิตใจที่เป็นผลสัมฤทธิ์อันเกิดจากกระบวนการและหน้าที่
ของการเจริญพันธุ์ที่สมบูรณ์ทั้งชายและหญิงทุกช่วงอายุ
ของชีวิต ซึ่งทำให้เขาเหล่านั้นมีชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมี
ความสุข”**

นอกจากนั้นอนามัยการเจริญพันธุ์ยังครอบคลุมถึงสิทธิ
ของชายและหญิงทุกช่วงอายุในการตัดสินใจ สิทธิที่จะได้รับ
การเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์
ตลอดจนสามารถที่จะเข้าถึงบริการด้านนี้อย่างทั่วถึง

ขอบเขตของอนามัยการ

1 การวางแผนครอบครัว

เพื่อสนับสนุน
ให้คนไทย มีขนาด
ครอบครัวที่เหมาะสม
ตามความต้องการ
หรือศักยภาพ
ของแต่ละครอบครัว

2 การอนามัยแม่และเด็ก

เพื่อดูแลสุขภาพ
ของหญิงทั้งก่อน ระหว่าง
และหลังตั้งครรภ์
ให้มีการตั้งครรภ์
ที่ปลอดภัย พร้อมทั้ง
มีลูกที่สมบูรณ์แข็งแรง
และได้รับการเลี้ยงดูอย่างมีคุณภาพ

3 โรคเอดส์

ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา
แก่ผู้มีปัจจัยเสี่ยงต่อการ
เกิดโรค ตลอดจนควบคุม
ป้องกัน และให้การรักษา
แก่ผู้เป็นโรค

เจริญพันธุ์ในประเทศไทย

4

มะเร็งระบบสืบพันธุ์

เผื่อระวังผู้มีปัจจัยเสี่ยง
ต่อการเกิดโรค ให้ความรู้
และให้บริการตรวจ
วินิจฉัยโรคอย่างรวดเร็ว
และถูกต้อง

โรคติดต่อในระบบสืบพันธุ์

ควบคุม ป้องกัน
และรักษาโรคติดต่อ
ทางเพศสัมพันธ์ และ
โรคติดต่ออื่นๆ
ของระบบสืบพันธุ์

5

6

การแท้งและภาวะแทรกซ้อน

ป้องกันการแท้ง
ให้มีอัตราการลดลง และ
รักษาภาวะแทรกซ้อน
ที่เกิดจากการแท้ง
ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้ง
มีการแท้งที่ปลอดภัย

7

ภาวะการมีบุตรยาก

ให้คำปรึกษา แนะนำ และให้บริการแก่ผู้ที่มีบุตรยาก

8

เพศศึกษา

ให้คำปรึกษา และเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศศึกษา แก่ประชากร
ทุกกลุ่มอายุอย่างถูกต้องและเหมาะสม

อนามัยวัยรุ่น

ให้ความรู้และให้คำปรึกษาในเรื่องเพศศึกษา
การมีเพศสัมพันธ์อย่างรับผิดชอบและปลอดภัย
เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์อันไม่พึงปรารถนา
และป้องกันการติดเชื้อ
ทางเพศสัมพันธ์
และโรคเอดส์

9

10

ภาวะหลังวัยเจริญพันธุ์และผู้สูงอายุ

ให้ความรู้และคำแนะนำในการปฏิบัติตน
บำบัต รักษาให้ประชากรกลุ่มนี้มีสุขภาพดี
ใช้ชีวิตเป็นประโยชน์แก่สังคมและครอบครัว

จะเห็นได้ว่า

งานอนามัยการเจริญพันธุ์

มีขอบเขตงานที่กว้างขวาง มีงานหลายอย่าง
ที่ต้องผสมผสานเข้าด้วยกัน จึงต้องอาศัยความร่วมมือ และ
การประสานงานระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ
ทั้งภายในกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยราชการอื่นๆ
ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรภาคเอกชน

ขอรับบริการหรือสอบถามเพิ่มเติมได้ที่
สถานอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
ศูนย์อนามัย และโรงพยาบาลทุกแห่ง

กองอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000 โทร. 0-2590-4266